

‘Iemand uit de veehouderij, die bestuurlijke ervaring heeft en die goed bij de stijl van de GD past.’ Dat is het profiel waar de voorzitter van de Raad van Commissarissen van de GD minimaal aan moet voldoen. “In Kees hebben we die persoon gevonden”, zegt oud-voorzitter Machiel Sol. “Hij weet zich goed te manifesteren, dat zul je merken.” We spraken de komende en de gaande man, en vroegen beide heren om samen met ons terug te kijken, maar vooral ook vooruit te kijken.

Kees Wantenaar volgt Machiel Sol op als voorzitter GD

“Gezonde dieren zijn de basis

Sol denkt met plezier terug aan de tien jaar waarin hij voorzitter was. “Ik heb van dichtbij meegemaakt hoe de GD van een instituut werd omgevormd naar een commercieel dienstverlenend bedrijf. Dat ging vanzelfsprekend met vallen en opstaan. Het commercieel vermarkten van zo’n enorme deskundigheid is een mooie uitdaging.” “De GD is een belangrijke partner in de keten, maar om die positie te behouden zal de organisatie zich moeten blijven ontwikkelen.”, voegt Wantenaar toe. “Daarbij heeft de GD te maken met verschillende diersectoren die allemaal een eigen dynamiek hebben.” Sol: “De grote lijn is wel dat steeds meer veehouders koken voor opschaling en er meer aandacht kwam voor mechanisering en automatisering. De GD bleef niet achter en zette onder andere een digitaliseringsomslag in. Ook ging het bedrijf in de afgelopen jaren diverse samenwerkingsverbanden aan.”

Consument centraal

Wantenaar had als bestuurder in de zuivel al geregeld met de GD te maken. “Gezonde

dieren zijn de basis voor gezonde melk”, zegt hij. “Er mag geen discussie zijn over traceability, we moeten precies kunnen verantwoorden hoe een product tot stand is gekomen. Gezonde producten beginnen bij gezonde dieren. Dat was altijd al belangrijk, maar de inhoudelijke kennis over het product en het productieproces is toegenomen, ook bij de consument. Daar kun je niet scherp genoeg op zijn. De GD is steeds meer

vanuit het eindproduct gaan redeneren, wat ook nodig is om van waarde te zijn voor alle ketenpartijen. De consument staat nu meer centraal. Die lijn moeten we zien vast te houden.” “Ook de individuele veehouder dient het collectief belang altijd in het achterhoofd te hebben”, benadrukt Sol. “Als iets misgaat, hebben we samen schade. Als bijvoorbeeld één blikje niet goed is, heeft dat gevolgen voor alle betrokken partijen.”

Kees Wantenaar

De nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen van de GD, Kees Wantenaar (65 jaar), is melkveehouder in Soest. “Ik zit nu nog in maatschap met mijn zoon, maar hij heeft de leiding. We hebben ongeveer 150 koeien, in de afgelopen jaren zijn we opgeschaald. Melkvee houden is voor mij de basis. Je bent boer, je blijft je boer voelen, en van daaruit denk je.”

Wantenaar was als voorzitter van Campina intensief betrokken bij de fusie

met Friesland Foods en van 2009 tot 2012 was hij voorzitter van de Raad van Commissarissen van FrieslandCampina. De afgelopen drie jaar was hij voorzitter van het Productschap Zuivel. Op dit moment is hij niet alleen voorzitter van de Raad van Commissarissen van de GD, maar ook van de Dutch Produce Association (vereniging van afzetorganisaties voor groente, fruit en paddenstoelen), de Raad van Commissarissen van PLUS Retail en AgriProFocus (netwerkorganisatie ter bevordering van agrarisch ondernemerschap in ontwikkelingslanden).

Kees Wantenaar (links), de nieuwe voorzitter van de Raad van Commissarissen van de GD en zijn voorganger Machiel Sol.

ren konden altijd via de overheid zaken regelen, bijvoorbeeld met verordeningen. Nu moeten ze veel zelf doen. Ik vind dat de grote sectoren de verantwoordelijkheid hebben om daarin het voortouw te nemen. Verder zou je automatisch bij de GD moeten terechtkomen als er diergezondheidsproblemen zijn. Ik vind het belangrijk dat de GD dit gezag heeft, door kennis, expertise en goede diergezondheidsprogramma's." Globalisering biedt ook kansen. Op de vraag welke mogelijkheden er in het buitenland liggen, antwoordt Wantenaar dat internationalisering van de GD-activiteiten goed is, zolang het niet 'internationaal om internationaal' is. "Samenwerking over landsgrenzen heen blijft iets lastigs. Dat lukt niet van de ene op de andere dag, zeker niet omdat diergezondheid vaak sterke nationale regelgeving kent. Het is zaak dat we de ondernemersrisico's maximaal in beeld hebben en houden." Sol: "Ik ben daar iets genuanceerder in. De basis is altijd dat je eigen toko goed op orde is. De GD is een dienstverlener in Nederland, dat is de kern. Het buitenlandse is daar complementair aan."

Stijl als voorzitter

Sol is in het algemeen iets terughoudender dan Wantenaar. "Machiel is bedachtzaam, hij laat zich niet gek maken", vertelt Wantenaar. "Hij houdt de grote lijnen goed in de gaten en gaat weloverwogen te werk." "Ik was een commissaris die afstand hield", zegt Sol. "Het is de kunst om niet overall bovenop te springen, maar vooral de continuïteit te bewaken en erop toe te zien dat de juiste mensen op de juiste plek zitten. Kees is nieuwsgierig, die zit anders in elkaar, maar dat past ook goed bij de veranderende bedrijfscultuur." Wantenaar: "Het is een uitdaging om van dichtbij mee te maken wat de GD voor de veehouderij betekent. Daarom is het waardevol dat je als voorzitter zelf veehouder bent." Is het voorzitterschap iets waar je zeven dagen per week mee bezig bent? "Ja en nee", zegt hij. "Er is altijd wel een akkefietje, in je hoofd ben je er altijd wel mee bezig, maar het is een verantwoordelijkheid waar je op een natuurlijke manier in groeit."

voor gezonde melk"

Internationalisering

Een ander thema dat zeker terug dient te komen in de strategieontwikkeling van de GD, is globalisering. Aandacht daarvoor is om meerdere redenen nodig en zinvol. Sol: "Het internationale verkeer, of het nu om dieren of mensen gaat, legt een druk op de diergezondheid. We moeten onze exportpositie goed bewaken." Als het gaat om dierziekerisico's vinden beiden het lastig

om voorspellingen te doen. "Na enkele grote uitbraken rond de eeuwwisseling is het de afgelopen tien jaar relatief rustig geweest", zegt Sol. "Maar het is ondenkbaar dat er niets meer komt. Dierziekten blijven iets ongrijpbaars. Een tegenslag is het wegvallen van de Productschappen, dat maakt het lastiger om collectief te werk te gaan." "De wereld van de regelgeving verandert", aldus Wantenaar. "De secto-

Machiel Sol

Vertrekkend voorzitter Machiel Sol (73 jaar) is zijn leven lang al veehouder in Wapserveen. "We begonnen met melkvee en later kwam daar akkerbouw bij. In totaal hadden we 120 hectare grond: 30 voor pootgoed en de rest voor het vee. Op onze top hadden we 140 koeien. We hebben het bedrijf zo lang mogelijk aangehouden, maar onze zoons zagen van overname af, dus verkochten we het. Nu hebben we nog 26 hectare landgoed, waarvan de helft akkerbouw. Ik zit nog vaak op de trekker."

Sol was van jongs af aan bestuurlijk actief op het gebied van zowel melkvee als akkerbouw. Hij was onder andere twintig jaar bestuurslid van Agrico. Ook was hij zo'n tien jaar lang voorzitter van het Drents-Groningse DOMO, die rond 1990 fuseerde met Friesland Foods, waarna meer fusies volgden met als eindresultaat FrieslandCampina. Samen met Kees was hij bestuurlijk actief bij Keten Kwaliteit Melk, waar hij terechtkwam via LTO en het Productschap Zuivel. Daarnaast was hij bestuurlijk actief bij verzekeringsorganisaties.